

بسمه تعالیٰ
دانشگاه علوم پزشکی همدان
دانشکده پرستاری ملایر
course plan طرح دوره ترمی

الف_مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی: زهره اکبری   دانشکده: پرستاری ملایر   گروه آموزشی: پرستاری سلامت جامعه
مدرک تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه   مرتبه دانشگاهی: مرتبی
[پست الکترونیک:](mailto:z.akbari@umsha.ac.ir) z.akbari@umsha.ac.ir

ب_مشخصات درس

عنوان درس: پرستاری سلامت جامعه   کد درس: 15025790   تعداد واحد: 1.5 واحد
نیمسال: اول   سال تحصیلی: 1401-1402   تعداد جلسات: 12 جلسه
زمان برگزاری: سه شنبه ها، ساعت 14-16   محل برگزاری: دانشکده پرستاری ملایر

ج-مشخصات فراغیران:

رشته تحصیلی: کارشناسی   مقطع: پرستاری   ترم: اول   تعداد فراغیران: 31 نفر

د-هدف کلی درس:

این درس به منظور انتقال دانش و اطلاعات لازم در زمینه سلامت جامعه و مبانی آن به دانشجویان ارائه می شود تا دانشجویان با به کارگیری اصول خدمات بهداشتی اولیه بتوانند در قالب فرآیند پرستاری و مبتنی بر شواهد، تدبیر مناسب جهت حل مشکلات سلامت جامعه را ارائه نمایند.

۵-اهداف اختصاصی: آشنایی دانشجویان با:

- تاریخچه پرستاری سلامت جامعه
- گستره کاری پرستار سلامت جامعه
- نقش ها و فعالیت های پرستار سلامت جامعه در تیم سلامت
- سلامت و طیف سلامت و بیماری
- تعریف سطوح پیشگیری و راهبردهای مرتبط
- عوامل تعیین کننده سلامت (زیستی، فرهنگی، اجتماعی و...)
- تاثیر عوامل فرهنگی-مذهبی در بهداشت جامعه و عملکرد پرستار بهداشت جامعه
- مراقبت های اولیه بهداشتی
- نظام های ارائه دهنده خدمات سلامت

- اصول نیاز سنجی بهداشت جامعه
- پرستار و اقتصاد سلامت
- نظریه و الگوهای حفظ و ارتقاء سلامت
- کار با گروههای آسیب پذیر
- پویایی گروه
- ایمن سازی
- پرستاری بهداشت مدارس
- اهمیت نقش پرستار در حفظ و ارتقاء سلامت و رشد کودک (پیشگیری از عوارض زیستی فرهنگی و اجتماعی)

و- وظایف دانشجویان:

- 1- ارتقاء سطح دانش خود در زمینه پرستاری سلامت جامعه از طریق مطالعه فردی با استفاده از مراجعه به منابع معرفی شده .
- 2- شرکت منظم ، فعال و با رعایت اصول اخلاقی در جلسات درس.
- 3- شرکت در آزمون میان ترم.
- 4- شرکت در آزمون پایان ترم.

ز- شیوه نمره دهی :

ردیف	نوع ارزشیابی	ابزار ارزشیابی	میزان امتیاز از کل	درصد امتیاز از کل
1	انضباط و اخلاق حرفه ای	مشاهده	1	5%
2	امتحان میان ترم	آزمون	4	20%
3	امتحان پایان ترم	آزمون	15	75%
	مجموع	-	20	100

ح- منابع درس:

- درسنامه‌ی پرستاری بهداشت جامعه 1 و 2 و 3، اسحق ایلدرآبادی، نشر جامعه نگر.
  - پرستاری سلامت جامعه لنکستر، ترجمه سیده وحیده حسینی، نشر جامعه نگر.
  - جلد 1 کتاب جامع بهداشت عمومی، دکتر حسین حاتمی و همکاران، انتشارات ارجمند.
- Allender J, warner K. Text book of Community and public health nursing. ST Louis. The C.V.Mosby CO.v 88. 2014.
  - Nies community & Public health nursing, 2015.
  - Stanhop/Lancaster, Community and public health nursing, 2014

جدول زمان بندی برنامه درسی

جلسه	تاریخ	ساعت	عنوان	روش تدریس
1		14-16	معرفی درس، آشنایی با تاریخچه بهداشت، مفاهیم و تعاریف بهداشت، تاریخچه پرستاری بهداشت جامعه، نقش ها و فعالیت های پرستار بهداشت جامعه، مقایسه پرستار بهداشت جامعه با پرستار بالینی، مفهوم سلامتی و بیماری، طیف سلامتی و بیماری، الگوهای سلامتی و پدیده کوهه بیماری.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
2		14-16	سیر طبیعی بیماری، پیشگیری و سطوح آن، عوامل تعیین کننده سلامت، تاثیر عوامل فرهنگی- مذهبی در بهداشت جامعه و عملکرد پرستار بهداشت جامعه، شایستگی فرهنگی و موانع کسب شایستگی فرهنگی.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
3		14-16	مراقبتهای بهداشتی اولیه (PHC)، ابعاد، اجزا و اصول PHC، نقش پرستار بهداشت جامعه در PHC، موانع عدمه در جهت اجرای PHC، سازمان های ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی در ایران و جهان.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
4		14-16	ضوابط گسترش واحدهای بهداشتی، سطوح ارائه خدمات بهداشتی درمانی، مزایای نظام ارجاع، شبکه بهداشتی درمانی ایران و ساختار واحدهای عرضه خدمات بهداشتی درمانی آن.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
5		14-16	تعريف نیاز، نیازسنگی و نیازسنگی سلامت، اهداف و مزایای نیازسنگی، انواع نیازها، رویکردهای اصلی نیازسنگی، مراحل انجام نیازسنگی، اطلاعات لازم در جهت نیازسنگی سلامت یک جامعه، تصمیم گیری روی استراتژی های گرداوری داده ها، داده های مورد استفاده برای نیازسنگی، استراتژی های جمع آوری داده های اولیه و ثانویه.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
6		14-16	عوامل موثر بر افزایش هزینه های سلامت، عوامل موثر بر اختصاص منابع به مراقبت سلامتی، بیمه سلامت و روش های تامین مالی آن، تعریف اقتصاد و اقتصاد سلامت، اقتصاد خرد و کلان، انواع هزینه های بهداشتی درمانی، تفاوت بین خدمات بهداشتی با کالاها و خدمات دیگر، ابزارهای اولیه مورد استفاده در ارزیابی اقتصادی، نقش پرستار در اقتصاد مراقبت سلامت.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
7		14-16	تعريف ارتقاء سلامت، منشور اتاوا، تعریف نظریه و الگو، مزایای استفاده از نظریه ها و الگوهای ارتقاء سلامت، طبقه بندی الگوهای و نظریه ها، مدل PRECEDE- PROCEED، مدل اعتقاد بهداشتی.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
8		14-16	تعريف گروه های آسیب پذیر، اهمیت تعیین گروه های آسیب پذیر، روش های تعیین گروه های آسیب پذیر، عوامل موثر در آسیب پذیری، انواع گروه ها و خانواده های آسیب پذیر، روش های ارائه مراقبت به افراد آسیب پذیر، مراحل اصلی ارائه خدمات به گروه های آسیب پذیر، نقش پرستاران در حمایت از گروه های آسیب پذیر.	پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.
9		14-16	تعريف گروه، پویایی گروه، هدف گروه، انسجام گروه، هنجارهای گروه، نقش اعضای گروه، فواید تشکیل گروه و مراحل تشکیل گروه، نقش گروه در تصمیم گیری، بحث گروهی و فواید	پاورپوینت، پرسش و پاسخ

و بارش افکار.	آن، اعضای بحث گروهی، رهبری گروه، ویژگی های رهبر سازنده، سبک رهبری، تکنیک های تصمیم گیری گروهی، کارکرد گروه ها در بهداشت و درمان.			
پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.	تعريف ایمنی، انواع ایمنی، تعریف واکسن، انواع واکسن، ساختمان واکسن، نکات قابل توجه در امر واکسیناسیون، تجهیزات زنجیره سرما، شرایط یخچال نگهداری واکسن ها، مقدار مورد نیاز واکسن ها، راه مصرف صحیح واکسن، محل تزریق واکسن، تاریخ انقضا و مدت زمان نگهداری واکسن ها بعد از باز شدن ویال، نوبت های واکسیناسیون و موارد منع مصرف واکسن ها. روش های کاهش درد و ناراحتی کودک هنگام واکسیناسیون، توصیه های پس از تزریق واکسن، واکسن بیماری های سل، هپاتیت ب، فلچ اطفال، دیفتری، سیاه سرفه، کزان، سرخک، سرخجه و اوریون.	14-16		10
پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.	تعريف، اهداف و اهمیت بهداشت مدارس، خدمات بهداشت مدارس، حداقل استانداردهای بهداشت محیط مدرسه، نقش مدرسه در بهداشت روانی کودکان، عوامل تاثیر گذار بر بهداشت روان کودکان، ترس از مدرسه، سطوح پیشگیری در مدارس، نقش پرستار بهداشت مدارس.	14-16		11
پاورپوینت، پرسش و پاسخ و بارش افکار.	اهمیت نقش پرستار در حفظ، ارتقا سلامت و رشد کودک (پیشگیری از عوارض زیستی، فرهنگی، اجتماعی و...): ایمن سازی، رشد و تکامل و غربالگری تکاملی، محیط ساخته شده، چاقی، فعالیت بدنی، رسانه ها، آسیب ها و تصادفات، بدرفتاری با کودکان، سلامت روان، بهداشت محیط، نقش پرستار سلامت جامعه در سلامت کودک و نوجوان.	14-16		12